

Szerkesztőség:

II. kerület 460. házszám.
Iová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNO-
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a h-
irdetések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Feladó, szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyilttér száma 1 korona.

Társadalmi mizériák.

Alig mulik el nap, hogy nagyobbza-
básu hivatali sikkasztásról, vagy családi bot-
ránról, gyanus előzményü és körülményü
öngyilkosságról ne olvasnánk.

Hiszen szó, a mi a szó, igaz, hogy
hasonló esetek előfordulnak más országok-
ban is Európában. A gonoszságnak nincs
külön hazája. Ám de ne feledjük, hogy mi
kis ország vagyunk és mégis aránylag épen
a visszaélés, a törvény megsértése, az er-
kölcsei megtántorodás sokkal nagyobb, mint
Németországban, vagy épen Angliában; az
északi józan kis népekről nem szólva. És
micsoda védekezés általános erkölcsi szem-
pontból, ha azzal vigasztaljuk magunkat,
hogy máshol is fordulnak elő nagy szám-
mal bűnösök?

Talán ideje volna már, hogy a társa-
dalom ne térjen könnyelműen napirendre
a sok rut tragédia felett. Talán ideje volna
annak is, hogy államférfiaink ne csak a
költségvetésről, pénzügyi egyensúlyról és a
politikai nimbusz foltoztatásáról, hanem az
erkölcsi egyensúly kérdéseivel is komolyan
foglalkoznának.

A testi egészség megóvására már sok

üdvös, no meg nem kevés fölösleges ren-
delkezést tettek; de mit ér minden gondos-
kodás és megfizetett munka, ha a nemzet
erkölcsileg megy tönkre? Hol lesz majd a
politikai nimbusz, miképen állítható vissza
a külföldnek annyira keresett bizalma, ha
napról napra ijesztőbb mértékben terjed er-
kölcsei megbizhatatlanságunk hirt?

És ez mind visszavihető egy forrásra.
Arra, a mit már annyira éreznek, hangoz-
tatnak, a mit talán már e lap hasábjain is
unalmasnak találhatnak; mert az bizonyos,
hogy a panaszok diapazonja folyton egy és
ugyanaz. De látszik, hogy ki-ki hiába mu-
tat rá az okokra; nincs a vezető embe-
rekben semmi komoly szándék, vagy ké-
pesség megszüntetésére. Az ok pedig az,
hogy valamint az ország összesége, az e-
gyén is többnek akar látszani, a mi. Mert
ebben a szerencsétlen országban, hol nem
belső érdem szerint itélik és becsülik az
embert, hanem a nagy szája és a külső fi-
togtatás csillogása szerint: természetes, hogy
mindenki rendkívüli uton akar érvényesül-
ni, szeretne mihamarabb gazdag lenni és
mert nem lehet, legalább gazdagnak látsza-
ni, szerepelni igaz tehetség és pénz nélkül.
Az igazi kötelességtudó embereket ezzel

háttérbe szorítják, a fontos pozíciókba stré-
bereket ültetnek be, a kiknek valódi érté-
két dehogyan is mernék értékelni, a míg csak
egy szép napon ki nem sült, hogy külső te-
kintélyük fentartása végett visszaéléseket kel-
lett elkövetniök. Addig mindenki elhitte gyer-
mekmeséiket ádítólágos jövedelmeikről, va-
gyonukról.

Kétségbeejtő a magyar közönségnek eb-
béli indolenciája. De hát majdnem minde-
nütt azt látjuk, hogy viragzik a protekció.
Hiszen volna értelme a protekciónak is, ha
az az igazi és arra termelt tehetségeket,
munkaerőket ajánlja a vezetők figyelmébe,
csakhogy nálunk ezeknek még protektora
sem akad, ellenben valóságos sporttá fej-
lődött ki az érdekből, vagy családi nexus
folytán való elszerzése az alkalmatlan, meg
nem felelő, léha egyénnek.

Sehol a világon nincs annyi ellenőr,
mint nálunk. Már ez is tünete annak, hogy
itt elevenen nem biznak senkibe. És annál
csodálatosabban fonak dolog, hogy sehol-
sem kevésbé könnyelmű és megbizhatatlan
az ellenőrzés, mint nálunk.

A legutóbbi muzeumi aktalopás is e-
gyik tünete annak a kórságnak. Csak test-
vérje a számtalan visszaélésnek, amely ná-

TÁRCA.

Müncheni levél.

— Az „Abony” eredeti tárcája. —
Irtá: Lévy Mihály.

Nem tudom, hogy e sorok olvasói közül
járt-e már valaki Münchenben? Ha járt, annak
bizonyára kedves emlékek ébrednek fel szíveben,
mikor ezeket a sorokat olvassa. Annak pedig, aki
Münchenet még nem ismeri, olyan városról lesz
alkalma e vázlatos sorokban hírt venni, amely
minden művelt ember figyelmére méltán számot
tarthat.

Bajorországban járva, úgy okoskodtam, hogy
ha már ott vagyok, kár lenne be nem tekintenem
az ország szívébe, a bajorok által „Kunststadt”-
nak, a művészetek fészkeinek nevezett fővárosba.
Ugy voltam, mint a Rómában megforduló ember
a pápával. Rómában járni és a papát nem látni,
olyan széltehen elterjedt ismeretes szólásmód, a-
melyből megérthető, hogy Rómának minden ne-
vezetessége mellett mégis a legfőbb nevezetessé-
ge a pápa.

Könnyű volt megvalósítanom a tervemet,
mert Reichenhallból, ahol tartózkodtam, annyi idő
alatt Münchenbe lehet jutni, mint amennyi idő
alatt az abonyi ember Budepestre ér vonaton.

Egy szép, derűs napon — az egyötlenen,
melyet Reichenhallban értem — elindultam tehát
a bajor főváros felé. Sobeszen haladó vonatomból
balra mindinkább elmaradoztak a bajor alpok nap-
fénytől aranyos csúcsai s az elénk táruló síkság

jobb oldalán hamarosan feltűnedezt a sokaktól
ismert bajor tónak, a „Chiemsee”-nek a vize, mely-
nek partjain fehér vitorlás yachtok és szép nyári
lakok voltak láthatók. A tó szigetéről pedig komoly
nyugodtsággal tekint szét a messze síkságon az a
remek királyi kastély, melyet a bajoroknak egyik
tragikus véget ért művészetkedvelő királya nagy
áldozattal varázsolt oda a szeliden sutogó vizek
közepébe. Utitársaim ennek láttára, velem együtt,
mind a vasuti kocsii ablakához siettek, hogy lega-
lyabb távolról láthassák a mesés gazdagsággal és
nagy izléssel berendezett kastélyt, melynek meg-
tekintésére a hozzá legközelebb fekvő vasuti állomá-
stól 15 pernyi hajókazas után bárki könnyen
eljuthat. Igyekeznék is ezt az alkalmat, kivált nyár
folyamán, minél többen felhasználni.

Az én utazásom célja azonban München lé-
vén, oda iparkodtam.

München, az Izar folyó mellett, a bajor fenn-
síkon fekszik. A vonaton utazó magyar embernek
majdnem akként tűnik fel a bajor főváros környé-
kének a kepe, mint Budapesté, ha Kőbánya felől
törekedik eljutni a magyar fővárosba. Gyárkéme-
nyek sokasága, szeszélyesen elszórt nyári lakások
bajos környezete, jól gondozott kocsitak sokfelé
ágazó sorai láthatók München környékén is.

Vonatunk herobogott a főpályaudvarba. A
vasuti kocsiból kiszálló idegent meglepi az a so-
kadalom, melylyel itt találkozik. A művelt Európa
majdnem minden nyelvén hall ilyenkor ide-oda
futkosó alakokat beszélni, akik főként ebben az
időszakban szokták különösen elárasztani Mün-
chenet. Nem kevesebb, mint tizenkét pénztári he-
lyiség van az állomási épület kolosszális esarno-
kában. Ezek mindegyike felett nagy botúkkal fel-

írva olvasható az irány, amely felé jegyet vált-
hatni. És még egy felírással találkozhatni a va-
suti épületben, minden nyilvános helyen, még a
templomokban is. Ez, amire mindenütt oly nagy
szükség lenne, „nicht spucken.” Nem szabad pök-
ni. Hogy tisztasági, de főként egészségi okból minő
helyes ez a figyelmeztetés, amelynek meg is van
a maga láttatja, azt felesleges hangoztatnom.

Beérve a városba, szállást kerestem magam-
nak. És bár München a világ ama városai közé
tartozik, amelyek túlföldül bővelkednek szállókban,
azért bizony nem könnyű dolog ilyenkor szállásra
szórt tenni. Van pedig olyan szálló is, amelyben
400 vendégszoba van; hanem a mindenünnen oda
tóduló sokadalomnak így, az u. n. szezon alkalmá-
val, még ez sem sok.

No de szerencsére mégis kaptam szobát a
városi parkra tekintő egyik kedvelt szállóban. Az
a figyelem, az a megbecsülés, melylyel e város-
ban az idegen nemcsak a közvetlen környezet,
hanem a távolabb állók részéről is találkozik, nem
csak annak az okos ökonomiának a tulajdonsága,
mely a városa érdekeit szemelőtt tartó münchenit
jellemzi, hanem azé a gondolkodásé is, amely a
bajor ember műveltségének kétségbe nem vonható
bizonyossága. Uton útfelen van alkalma erről meg-
győződnie a hatalmas kiterjedésű városban nem
egyszer tévedezve bolyongó idegennek, aki egyet-
len helybelit sem szólíthat meg utbaigazításért a
nélkül, hogy a legkimerítőbb felvilágosítást ne kap-
ná. És mindezt úgy, hogy a müncheninek egy csep-
pet sem esik terhére a mi kérdezősködésünk.

München, melynek 600 000 lakosa van, ter-
jedelmére nézve nemcsak Berlinnél, hanem Páris-
nál is nagyobb. Hatalmas, hosszú utcái jobbról-

lunk virágozik. Hany rejtve bujkáló testvére lehet még, amelyről csak azért nem tudunk még, mert még nem esett rájuk a nyilvánosság fénye? Az a megtévelyedett Kovács László nem egyén, hanem típus. Meg lehetünk győződve róla, ha szegényesen él és talán szorultságában becsületes szándékkal előleget kér, nyomban gyanússá vált volna és az a gyanú égető bélyegként üldözte volna tíz pár szem folytonos gyújtósugaraival. De mert játszotta a független urat és az értékes ellopott okiratok árából szeretőket tartott, nem adott okot a bizalmatlanságra.

De ez nem megrovás az ő előjáróira. Mert hiszen Magyarországon ez általános vakság. A ki huncogni és kápráztatni tud, az kedvelt zsuralak és a hivatalokban tekintély. És így megy a végtelenségig. Magyarországon ma csak egy a gyanús: a tisztelgéses szegénység.

Gyűlés.

A „Kath. Olvasóegylet” választmánya az építkezés felülvizsgálása, a kézmunka átvetele és a felszentelési ünnepély tárgyában f. hó 12-én délután 4 órakor kezdődőleg az olvasóteremben Palásthy Pál helyettes elnök vezetése mellett gyűlést tartott, melynek főbb mozzanatait a következőkben adjuk.

Palásthy elnök megnyitván a gyűlést, kéri a választmányt a bevégzett munka megtekintésére. A választmány alapos vizsgálat alá vette az összes munkákat, amelyeket, csekély helyesbítésekkel, el is fogadott. A választmány nevében Veverán István mondott hálás köszönetet az építő bizottságnak üzenetül, lankadatlan buzgalommal végzett ellenőrző, irányító működésükért. A bizottság nevében Egedi József szép szavakkal mondott köszönetet a választmány kitüntető bizalmaért. — Elhatározta a gyűlés, hogy az építő bizottság érdemeit jegyzőkönyvében is megörökíti és a legközelebbi gyűlésen elismerését fogja jegyzőkönyvi kivonaton Kapela Károly építőmesternek tolmácsolni a becsületesen, helyesen, izlésesen végzett munkáért. (A festő- és fa-, illetve asztalos munkák, valamint a villany bevezetési műveletek is szépen sikerültek, méltók tehát ezen munkálatok végrehajtói is ez elismerésre.)

balról szebbnél-szebb palotákkal vannak szegélyezve. Csak a város magvát képező központban akadunk keskeny, sötét utcákra, de aránylag ez igen kevés. Remek közterei nemcsak fákkal, virágokkal, hanem jeles férfiak szobraival is magukra vonják figyelmünket. Főként az Izar folyó mentén elterülő nagy kiterjedésű angol park az, amely szépségével mindenkit megkap.

Keves városban láthatni annyi szökőkutat, mint itt. És ez alkotások mindegyike allegorikus szoboralakzatokkal díszítve. Mintegy figyelmeztet, hogy a művészetek városa mindenben alkalmas keres és talál arra, hogy ebbeli karakterének kifejezést adjon.

Nem szölok középületeiről, melyek közül nem egy, bármely világvárosnak díszére válnék. Nem templomairól, melyek közül az ósrégi „Frauenkirche” és a bazilika igazán monumentális alkotások. Muzeumi, színházai, iskolái oly nagy számban vannak és annyira magukon hordják a szellemi haladásnak előkelő jellegét, hogy valóban megirigyelhetjük tőlük.

De nem hagyhatom szó nélkül azokat a nagyszerű palotákat, melyekben a festő- és a szobrászművészetnek temérdek nagy alkotásával találkozunk; nem a híres üvegpalotát, amely időközi festménykiállítások rendezésére temérdek termével, csarnokával rendelkezésre áll. München az a művész-embernek, ami Mekka a mohamedánnak. Aki a művészi pályára a müncheni akademiából lép, az jogot váltott magának arra, hogy komolyan számba vegyék. Aki a müncheni kiállításban részt vesz alkotásával, annak még akkor is hangsúlyozva említhetni a nevét, ha különben ott díjat nem nyert. Róma, Párizs mellett művészi szempontból München az a város, melyet méltán a művészek

Megállapított a felszentelési ünnepély sorrendje. (Lapunk más helyén közöljük.)

Az ünnepély rendezésével a választmány bízott meg Tiszt. Pusztay János s.-lelkész indítványára a díszszülő fog elővitetni a templomba és onnan leendő visszavonulásnál.

Veverán István indítványára egyhangúlag kimondotta a választmány, hogy a zárlóvédőknél és védőknél egy küldöttség fogja ünnepélyesen meghívni a felszentelésre.

Falusi Mihály pénztárnok részletes számadása. Skultéti Istvánnak a fogások beszerzésére vonatkozó indítványa után a gyűlés 6 órakor véget ért.

Valaki.

Válasz

„Lévelek az Ismeretlenhez” című cikksorozat író Úrnak.
Abony, 1909. szept. 14.

Jóllehet a polemia mindkét részről befejezést nyert, mindazonáltal legyen szabad kérnem Önt arra, miszerint lapunk utóbbi számaiban közölt nyílt levelének ezen kitételét: „Ön ugyanazt írja, amit én az „Iskola és szülő”-ben” — az esetleges félreértések kikerülése céljából — bővebben megmagyarázni, illetve az abban foglalt állítást bebizonyítani sziveskedjek.

Tisztelettel

Veverán István.

MI UJSÁG?

— **Az ünnepély sorrendje.** A „Katholikus Olvasóegylet” f. hó 19-én, azaz a mai napon tartandó ünnepélynek sorrendje a következő: 1. Az egylet tagjainak felvonulása díszszülő alatt a templomba. 2. 10 órakor nagy szentmise. 3. 11 órakor a hívők részvételével visszavonulás az egylet udvarára. 4. Az egyleti helyiségek felszentelése. Végzi: Ft. Levay apát. 5. Szónoklat. Tartja Ft. Levay Mihály apát, esperes-plebános, az egylet tiszteletbeli elnöke. 6. Hymnusz. Éneklé a jelenlegi közönség. 7. Az egyleti helyiségek megtekintése. 8. Este 8 órakor a szép nagy tereben népies társasvácsora, amelyre meg mindég lehet előjegyezni Kollár Frigyes egyleti italkezelőnél.

— **Gép- és gyorsírói tanfolyam.** Az állami polgári iskola igazgatósága kellő számu jelentkező esetén az intézetet korábban végzett leányövendékek részére gép- és gyorsírói tanfolyamot rendez, melyre jelentkezni f. hó 22-éig az igazgatói irodában lehet. Bővebb tájékoztatással készséggel szolgál az igazgatóság.

— **Szülők figyelmébe.** Akik tanköteles gyermekeiket beiskoláztatás céljából az egyes iskoláknál a lefolyt héten be nem iratták, fel nem

areopagjának mondhatni.

Néhány év előtt Münchenben járt az akkori angol közoktatásügyi miniszter, Sir John Gorst, aki alapos tanulmányozás tárgyává tette Münchent kulturális szempontból. Véleménye a városról ez volt: „München anyja minden építészeti, festészeti, szobrászati, valamint zenészeti szépnek; a művészetek királynője az egész világon.”

Nagyon elismerő, szinte hízolgóknak látszó szavak, de nem elfogult, hanem világlátott ember, világhírű nemzet polgárának ajkairól elhangzott komoly bírálat ez.

Sok lenne mind felsorolnom azokat a világhírű festményeket és szobrokat, melyeknek látása, a már említett palotákban, oly nagy művészi élvezettel kecségteti a szemlélőt, hogy oda a világ minden tájáról sereggestől özönlének az emberek. A klasszikus festők közül egy Murillo, Guido Reni, Carlo Dolce, Caravaggio, Filippino Lippi, Andrea del Sarto, Ghirlandajo, Tiziano, Palma il Vecchio, Paolo Veronese s ki tudná mind elsorolni, akik hatalmas alkotásaikkal örökbecsűekké teszik a müncheni hatalmas képtárakat. Magának Rubensnek egy külön, terjedelmes csarnokban vannak a képei. Lebilincselő, zseniális alkotásai valóban templommá avatják a helyet, ahova a művészetre szomjazó kíváncsi csak megilletődve lép be. A lelkeknek ezt a megilletődöttségét magam is tapasztaltam. Ünnepi napon tömegesen jártak a véget érni nem akaró termekben az emberek, hódolva a művészetnek. De mintha templomban lettek volna. Suttogás is alig volt hallható. Csak a tekintetek, a szemek beszéltek, melyek beleolvadtak a zsenialitás alkotásainak szédítő mélységeibe. Sosem látott boldogság sugárzik a kis Jézus és a kis keresztelő János anyjának arcáról,

adtak, azok a szülők a Lohnap napról kezdve a törvény szerinti megintés, majd birgolás alá esnek.

— **Izraelita újév.** Csütörtökön és pénteken volt az izraeliták ujeve, amikor az 5670 ik esztendőbe léptek át az egyházi idő számítás szerint. Boldog újévet kívánunk. Rajs h sóró, ez a héber neve a zsidók ujesztendő ünnepének, melynek első napja esütörtök, szeptember 16-ika. Ezen naptól egész 1910 október 3-áig bezárólag folyik a zsidóságnak, a világ teremtésétől zártott 5670-ik éve, mely 383 napot és köztük 55 szombatot foglal magában. Az 1909 szeptember 15-iken lezárult 5669-ik év mult év szeptember 26-ikan kezdődött és mint közönséges év, 355 napot karolt föl magában. Rajs hasonló első napja nem eshetik soha vasárnapra, szerdára, péntekre és nem eshetik soha előbb szeptember 5-ikénél és nem október 5-ike után.

— **Arckép festés.** Horkay Péter festőművész szerényen dolgozik műtermében, ahol is alkalmunk van látni igen sikerült arcképeket olajfestésben és krétában is. Legutóbb alkotása Weisz László kecskeméti kereskedő és neje Kulesár Iren kettős arcképe, mely csakugyan szép és hü munka. Most egy öreg 90 éves férfiú, szerkesztőnk nagyatyjának arcképen dolgozik, mely — mint tanulmány is — kiváló alkotás lesz. Persze az ilyen képek kivitele is attól függ, hogy ki mennyit adozhat szeretteinek emlékére, mert bizony 10-12 koronaért nem lehet kivanni mesteri munkát, azt jobban meg kell fizetni.

— **Meghiúsult rablás.** Lökötök látogatták meg Kássa Sándor berlő tanyáját kedden éjjel. Elővettek egy kocsi s három jó lovat kivertek az istállóból, a kocsi elebe állították és kezdték felszerszámozni; addig is azonban, ami kénygybe esett, rakták föl a kocsiat. Kássané nesztét vette a készülődesnek s fölkelte a férjet, aki aztán fiaival rajtuk ütött a rablókon, kik azonban mindent hátrahagyva, szelsébséggel tüntek el a szélrózsa minden irányában. Csendőrségünk erélyes nyomozást folytat a bűnügyben, egy hátramaradt kalap és egy erős saraglya fa alapján. — Tehát vigyázat a tanyákban, mert közel a veszedelem.

— **A vesztőhely megváltása.** Az aradi 13 vértanu vesztőhelyének megváltására Arad város főpénztárába eddig összesen 36 696, kor. 33 fillér érkezett be.

— **Új rend a törvénytéséken.** Az igazságügyi miniszter a napokban érkezett rendeletével úgy intézkedett, hogy f. hó 15-től fogva a kecskeméti törvénytéséken és ennek területéhez tartozó járásbiróságoknál a hivatalos órák naponként reggel 7 órától délután 2 óráig tartatnak, hogy azonban járásbiróságainknál is így lesz e

amint rátekinenek egymással édes gyermeked beszélgetésbe került kiesinyeikre. Andrea Del Sarto ó fenséges alkotása mellé oda helyezhető Carlo Dolce sz. Agnese. A szüzi ártatlanság isteni bája ömlik el ezen a szépséges leányarcon. Franc. Francia Madonnája a közvetlenség határtalan bübajával varázsol el. Virágövény alján, zöld fűvön nyugszik a mosolygó isteni gyermek; feléje bölintgatnak a sövény virágai, örömtől ittasodva nézi ezt a jelenetet Mária. A fájdalom nagyságát sosem láttam oly híven visszatükröződni, mint Van Dyck Krisztust sirató angyalainak az arcáról. A keresztiről levett Megváltó holtteste felett az angyalok könnyeznek. Rubens Utolsó ítélete, ez a grandiozus, megrendítő terjedelmes vászon az ítéletre jövő Krisztust szemlélteti az ég felhőiben. Itt látni a földön ébredés van. Szól az angyal harsonája. Jobb felől boldog reménykedők tekintenek a közelgő ítélő bíró felé. Alulról éppen most emeli fel szüzi fejével egy vértanu leány a sarkóvet; szemében az üdvösség glóriája tündöklök. Balról a kárhozottaknak tollal alig rajzolható aggodalmas arcai, kinos vonaglásai sejtetik a véget, mely rájuk vár. Murillo palacsintaevő fiúját, Ribera öreg kofáját, Giordano tudós öregjét csak futólag említem, nehogy azt mondja valaki, hogy csupán a vallásos tárgyú képekkel foglalkozom. Nem, ezt nem teszem. Jól tudom, hogy a művészet isteni intuícióval mindenütt meg tudja látni a szépet, az alkotásra alkalmas tárgyat. S ha mégis azt látom, hogy minden idők legnagyobb művészei alkotásaikhoz tárgyért a bibliához fordulnak, akkor csak még inkább megerősödök bennem az a meggyőződés, hogy a biblia mindenkor örökbecsű könyv lesz a világnak; akkor csak még inkább feltűnik előttem az a magasság, az a fenség, mely a

ez időszereint még nem tudjuk, — mert eszerint oda hivatalos értesítés nem érkezett.

— **A tanítók vasuti kedvezménye.** Annak a mozgalomnak eredményeképp, amelyet a nem állami tanítók vasuti feláru jegy engedélyezése ügyében indítottak, még ebben a hónapban nagyobb küldöttség fogja felkeresni a kereskedelmi minisztert és ismételtül kéri a kedvezmény megadását.

— **Szőlőtulajdonosok adója.** Felmerült esetből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a közigazgatási bíróság, hogy a szőlőtulajdonosoknak a saját szőlőföldjén folytatott szőlővessző termelésből származó jövedelme III. osztályú kereseti adó tárgyát nem képezi.

— **Ami jól izlik,** az a szervezetnek rendezésénél hasznosabb mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszerek. A „Scott-féle Emulsió” feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítása a csukamájolajnak, melyet gyermekek is elszerezettél vesznek. Kapható a gyógyszertárakban.

— **A főváros legelső fogorvosi intézete,** mely az ismert szakember, dr. Batizfalvi István tanár a műtőfogászat és a műfogászat szakorvosának vezetése alatt áll, Budapest, Károly körút 3. szám alá e célra berendezett helyiségekbe helyeztetett át. Ezen az országban páratlan, direkt Amerikából hozott felszereléssel és gépekkel berendezett intézet már több mint 100.000 fogbetegséget, vagy foghiányt látott el sikeresen, a villamos átszűrődtetési mód segítségével teljesen fájdalomtalanul. Az intézet élén álló kiváló vezető felügyelete és személyes közreműködése teljes garanciát nyújt az ott eszközölt fogoperációk és műfog pótlások sikeréért, melyért a vallás és közoktatásügyi miniszter elismerése is kitüntette. Ennek dacára árai mérsékeltek. Minden felvilágosítás díjtalan. Az intézet felszerelése olyan, hogy vidékiek fél nap alatt megkaphatják bármilyen műfogpótlásukat. Levelekre az intézet azonnal válaszol.

— **Kényelmes foglalkozás, nagy kereset mindenkinek.** A mai nehéz megélhetési viszonyok közt is nagy és biztos napikeresetre tehetnek szert azok, a kik költőgépen dolgozni akarnak, a mely a legkönnyebben kezelhető. A hírneves cég: a Magyar styria költőgépgyár, Budapest, Csengeri uton 5-4/g. minden érdeklődőnek készséggel megküldi árjegyzékét, melyben egyúttal a tanítási utasítás is befoglalatik. E költőgép különösen alkalmas leányiskolák részére, mert a növendékeket nemcsak a harisnyák, hanem az összes kötött áruk elkészítésére könnyen meg lehet tanítani és így hasznos keresetre kiképezni.

klasszikus kor művészeit a mi időnk művészei fölé helyezi.

Találkoztam az üvegalotában a modern idők művészeinek az alkotásaival is. Kétezerrel több festmény és szobor van ott, országok szerint csoportosítva, az egész művelt világból. De mondhatom, hogy valamilyen művészi vonásra ezeknél az embereknél csak ott találunk, ahol a nagy mesterek nyomain indulnak. Mondhatom, hogy örökbecsű ihletnek a szivárványa csak ott tündölik festményeikről felénk, ahol a természet, a benső ember ideális felmagasztalódása, a l'art pour l'art mindenkor igaz törvényei igazítják kezükben az ecsetet. Magyarország is képviselve van, Franciaország és Dánia közt, egy teremben festményekkel és szobrokkal e nemzetközi kiállításán. Benczur és Zemplényi Tivadar képei kitűnő érdemeket is kaptak.

Szóljak-e arról, hogy a műveltségben vezető szerepet játszó München a szó valódi, nemes értelmében ünnepel, ha ünnep van? Egész vasárnapon zárva minden üzlet. A templomok megtelnek buzgólkodókkal, akik közt ott láthatók a társadalom előkelőbbjei mind. Említsem-e, hogy ezt ott a műveltség fészkeben senki sem tartja bigottságnak, hanem öntudatos vallásosságnak? Felhozzam-e, hogy a bajorok nyájas kedélyessége lépten nyomon annyi bonhomióval nyilatkozik meg, hogy még a teljesen idegen is hamarosan felmelegszik közöttük? Említsem-e, hogy a Wagner-zene kultuszának külön épületet emeltetett az uralkodó herceg s hogy a müncheni világhírű hangversenyek közönsége a szélrózsa minden irányából verődik össze, lelkesedéssel hódolva a művészetnek? Sokat kellene még mondanom, de záródkul csak annyit, hogy akik előtt eddig csupán söréről volt ismeretes München, azok csatolják még ehhez München művészetét, lakóinak kedves humorát és nemes vallásosságát, akkor a bajorok fővárosa igazán jellegzetes oldalairól lesz bemutatva és méltán feledhetetlen mindnyájuk előtt.

CSARNOK.

A titkos fiók.

Írta: Gombósné Galamb Margit.

A régi családi butorok között legszebb darab az a XVI. Lajos korabeli íróasztal volt, amely a Katolnayak között élő szokás szerint mindig a legidősebb leányt illette meg. A fiúk sohasem tarthattak igényt erre a remek dologra, amelyért azonban — ezt csak értékének emelésére hangoztatta a familia — csakhogy nem apróbb kis uradalmakat ígértek . . .

Ez mindenestre tulás volt. A Katolnayak már évszázadok óta nem voltak abban a helyzetben, hogy módjukban lett volna uradalmakat ajánlkozgatni. Sőt az utóbbi időben ugyancsak okosan kellett élniök, hogy ősi birtokuk teher nélkül állja ki a világtörvényt: a vagyon hullámszát.

Az azonban kétségtelen, hogy az az íróasztal remekműszamba ment, tulajdon az a Boule készítette, aki 1675-ben a Versaillesi palotában a dauphin számára tervezte a butorokat. Ez a darab, amelyhez nagy áldozatok árán jutott egyik ritkasággyjűző Katolnay, Boullennel Domenico Cucci tervére készült remeke volt.

Amit a fiúk sohasem tudtak, — s ez a család leányainak nagy lelki erejére vall — két titkos fiók rejtőzött az asztal faragványai között. Hogy az a két fiók mi mindent rejtett évszázadok óta, azt nem jegyezte fel a krónika. De hogy kiváló és becses szolgálatokat tett a két rejték a Katolnay lányoknak, azt elképzelheti mindenki, aki csak egyszer is végigtekintethet az ősanynak fiatalkori arképein. Olyan szépek voltak valamennyien, hogy megkísértés nélkül egyik sem élhetett. Hogy miképp álltak ki a kísértést, arról tanúságos példa nem maradt az utódokra, ha csak az a néhány megsárgult francia levél, amelynek egészen elhalványult írása olyan lángoló érzésekről beszélt, hogy az egyik unoka egyszer odament vele annak a szép anyjának a képehez, akihez a levél szólt és a fejét csóválva, gondolta el:

— Már énnekem mindegy, nagymama, de én nem hiszek a te őzszedem szelidségében. Ha te elolvastad és megőrizted ezeket a leveleket, akkor bele is egett a lelkedbe minden betű, az a te két szelid szemed — én nem tudom most már — sirt és ragyogott a titkos, bűnös boldogságtól . . . Oh, nagymama, hogy éppen tehozzád kellett hasonlítanom neked, akinek lelkén nem rezgett meg soha egy sóhaj se abból, ami a te sziveden úgy viharzott át . . .

Ez a szóba nem foglalt gondolat csaknem szemrehányás volt. Katolnay Kató 22 éves szive itélt így a szépanyja egy el nem temetett szerelmi regénye fölött. A titkos fiók árulkodott és a késői unokát valósággal feszélyezte, hogy külsejében szakasztott mása meglévedt szépanyjának.

Legalább ez volt a familia összhangzó véleménye. Pedig ha szigorúan vesszük, a hasonlóság csak félig talált. Alakja, vékony, magas nyaka, fejének formája, de főképp hófehér, rózsás arcbőre tulajdon az volt. A szemének bársonyos tekintete tévedésig egy. De az ajka körül még se hasonlított hozzá. Talán csak a mosolygása.

Kató gyermekasszony volt még s a boldogság magaslatáról itélt. Két éves kis lánya ölelő karja, daliás, hü emberének imádó szerelme templomot varázsolt otthonából, ahová el nem jutott, föl nem ért semmi abból az izzapos posványból, amiből — messze alatta — a bűn hajtott virágot. De az idő haladt és magával ragadott sok mindent, amit többé vissza nem hozhatott. Katónak férje a házon kívül is szedte már később a virágot és a csókot, nyíltan is suttogtak már egy-egy merész kalandjáról. Valószínűleg irt ő is — bárha nem a feleségének — olyan forró hangú leveleket, amilyeneket Katolnay Kató talált az ősanynya hagyatékában és csodák-csodája, — az íróasztal titkos fiókjában is kerültek izzó, szenvedélyes sorok, amelyekkel azonban Kató már nem ment a szép anyja képe elé, hogy neki tegyen érte szemrehányásokat . . .

Oh, sok minden megváltozott tizenöt éven belül! Emlékezett a változások első idejének forradalmára is. Arra a gyönyörű nyárra és még szebb őszi napok gyönyörteljes szenvedéseire. Csudás frissen maradt meg az emlékezetében minden. Pedig a legnagyobb fantáziájú költő se irhatt volna azoknak az időknek történetéből mást, mint egy hosszú, boldogságos, felejthetetlenül édes csóknak az elégiáját . . .

A szomszéd falu ura, a fiatal Szentandrassy, gyakori vendég volt náluk, mióta Kató asszony

lánya hajadonná serdült. Mikor aztán rá került a sor arra, hogy a gyermeke sorsa felett határozni kellett, kinyílt az íróasztal titkos fióka is, hogy mielőtt átadja azt leányának, benne ne maradjon valami a 15 évnek történetéből . . .

A rejtékből egy nagy csomó levél került elő. Levelekben megirt története élete legszebb három esztendejének. Magához vette valamennyit, hogy bevigye abba a terembe, ahol az ősök képei függnek, ahol a ház egyetlen kandallója állt, mintegy kínálkozva arra, hogy hamuvá égesse a beleszórt titkokat.

(Vége köv.)

Fogzás.

Ne ijedjen meg, hanem adjon gyermekének egy kevés SCOTT féle Emulsiót és vessen véget az álmatlan éjjeleknek. A könnyedség, amelyvel ezután a fogak jönni fognak, meg fogja Önt lepni.

Az Emulsió vasárlásánál a SCOTT-féle módszer ved egyet a halaszt — kérjük figyelembe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ kellemesen emészthető formában tartalmazza éppen azokat az anyagokat, amelyek megkívánatnak fehér, egyenes és erős fogak növésehez.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztaságot és erejét semmi sem mulja felül. Ize a legkellemesebb

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fl.

Kapható minden gyógytárban.

Rendelni lehet és még a készlet tart kapható:

Muskotály szőlő különként 25 kr.
Allani való „ „ 15 kr.

Véli Miksa.

Kossuth-Szálloda és vendéglő, Abony.

Elsőrendű vendég szobák, kitűnő konyha, zamatos hegyi borok, figyelmes kiszolgálás! Minden este zene-estély Varga Mihály közkedvelt első zenekarának közreműködésével. B. partfogást kérve

Robicsék
vendéglős és szállodás.

Eladó birtok.

A Lovász Ferenc-féle tatárhányás-dülőbeli 2 fertály föld szabadkézből eladó. Értekezni lehet az alulirt tulajdonossal

Czeplédi Hitelbank Részvénytársaság
Czepléd (Kossuth tér.)

Eladás.

A táborhegyi dülőben két nagyobb hold szőlő, lakóházzal, — valamint ugyanott búza- és rozsossal bevetett föld szabadkézből eladó. — Értekezni lehet özv. Vöröss Károlynéval Abony.

Eladás.

Özv. Kelemen Lászlónénak Czeplédi úton levő korcsmája szabadkézből eladó. — Ugyanannak a Szelei-úton levő egy hold szántóföldje, a régi patikus-tanyával szemben, szabadkézből eladó. — Értekezni lehet özv. Kelemen Lászlónéval.

Eladás.

Egy teljesen jó karban levő bicikli jutányos áron eladó Balassy Gyulánál, br. Harkányi gözmalom.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönség szives figyelmét a nagyságos DEUTSCH GYULA úr tulajdonát képező Paszta-Ernyői birtokának folyamatosan lévő eladásra felhívni.

A birtok Pest megyében Ceglédhez 1 órányira fekvő Törtel község és a Nagyköröshöz tartozó Nyilas és Ludasi tanyák közvetlen szomszédságában, Cegléd, Nagykörös, Abony városok, Jászkarajenő, Kocsér községek és a Teletleni puszták határában fekszik.

Megbízásunkhoz képest az eladások általunk Cegléden intézeti helyiségünkben eszközöltetnek, a t. közönség kényelmére azonban megbízottaink minden vasárnap és ünnepponon a birtokon vannak, kik úgy a szükséges felvilágosítások megadásával, mint az eladásokkal meg vannak bízva.

A vétel megkönnyítésére az eladások kisebb és nagyobb részletekben kedvező fizetési feltételek mellett történnek.

A vételár lefizetésére jutányos törlesztéses, vagy egyszerű kölcsönöket bocsájunk a t. közönség rendelkezésére.

Közelebbi felvilágosításokkal készséggel szolgál a

Cegléd, 1909. május hó.

**CZEGLÉDI IPAR- KERESKEDELMI BANK
RÉSZVENYTÁRSASÁG, CZEGLÉDEN.**

ÜZLET-ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy

KÖNYVNYOMDÁMAT

Kossuth-tér (Lackó-féle ház) 4-ik szám alá helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

SZERDAHELYI JÁNOS
nyomdatulajdonos.

SIDOL

bárminemű fémet fáradtság nélkül kifényesít.

SIDOL

a földkerekség legkitünőbb tisztító szere.

Kapható: 1 kor. 50 fill., 75 fill., 50 fill. és 24 filléres üvegekben, kizárólag csak

STEINER JOSEFIN
fűszerkereskedésében,
ABONY, KÖRÖSI-ÚT.

Saját érdekében

csak BOHN-féle

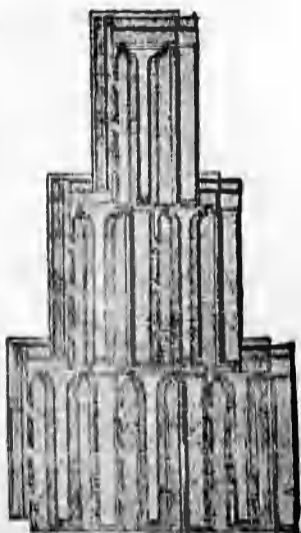
nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza más silány minőségű cserepet, mert

csak a BOHN-féle

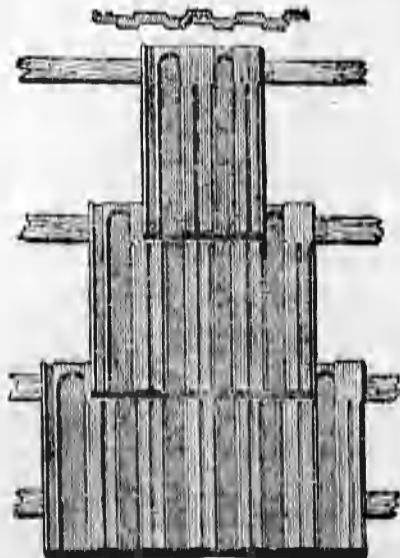
cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni!

BOHN-CSERÉPGYÁR ZSOMBOLYA.

Bohn kikindai cserepe.

Bohn zombolyai cserepe.